

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/152/2020
Identifikačné číslo spisu:	2317202591
Dátum vydania rozhodnutia:	25.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2317202591.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova č. 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MCGA legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Partizánska 2, IČO: 36 715 662, proti žalovanému Q. J., bývajúcemu v N. XXX, o 1 668,75 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30 Csp/40/2017, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 5. augusta 2019 sp. zn. 9 Co/306/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 5. augusta 2019 sp. zn. 9 Co/306/2018 z r u š u j e a v e c m u vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta II (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. februára 2018 č. k. 30 Csp/40/2017-239: a/ konanie v časti o zaplatenie 225,44 € zastavil, b/ v zostávajúcej časti žalobu zamietol, c/žalovanému nepriznal náhradu trov konania a žalobcovi vrátil súdny poplatok 6,80 €.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej tiež len „odvolací súd“), na odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie, uznesením z 5. augusta 2019 sp. zn. 9 Co/306/2018 odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané podľa § 386 písm. a/ Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákonov č. 87/2017 Z.z. a č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „CSP“). Dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jeho podanie. Uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobkyni doručený 19. marca 2018, zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť 20. marca 2018 a posledný deň lehoty pripadol na utorok 3. apríla 2018, ktorý bol pracovným dňom. Žalobkyňa, resp. jej právny zástupca podal odvolanie elektronicky 4. apríla 2017 (čo vyplýva z potvrdenky o prijatí elektronického podania), teda po uplynutí zákonnej lehoty, preto podľa odvolacieho súdu nebolo možné rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolacom konaní meritorne preskúmať a odvolanie bolo potrebné ako oneskorene podané odmietnuť.

3. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z toho, že jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné

oprávnenia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP). Mala za to, že záver odvolacieho súdu o oneskorenosti jej odvolania je nesprávny, lebo v posudzovanej veci podala odvolanie 3. apríla 2018 [o čom predložila listinné doklady ako printscreeny z portálu e-žaloby, stiahnutú správu z elektronickej schránky právneho zástupcu žalobkyne, informáciu o prijatí správy na spracovanie na UPVS, či históriu komunikácie], t. j. v posledný deň lehoty na jeho podanie, a nie 4. apríla 2018, ako to nesprávne uviedol odvolací súd. Ohľadne uvedeného poukázala aj na stanovisko k technickým problémom Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby (č.l. 290 súdneho spisu) preukazujúc odoslanie odvolania a jeho prijatie na spracovanie 3. apríla 2018 o 18:34:14 hod. a jeho uloženia do schránky adresáta (Okresného súdu Galanta) 3. apríla 2018 o 18:34:35 hod.

4. Žalovaný nevyužil právo vyjadriť sa k dovolaniu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), za splnenia podmienok jej zastúpenia i spísania dovolania v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí) prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013 či 3 Cdo 98/2015), vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

9. So zreteľom na vyššie uvedené a pri použití záveru zhora aj v režime novej procesnej úpravy, účinnej od 1. júla 2016, dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalobkyne odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

10. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

11. Podľa § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

12. Podľa § 121 ods. 1 až 5 CSP lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak

ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

13. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákona o e-Governmente), v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zákon o e-Governmente“), ak ide o postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a ak ide o náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného obdobného dokumentu, ktoré sa v konaní predkladajú orgánu verejnej moci, a o náležitosti rozhodnutia, žiadosti, vyjadrenia, stanoviska alebo iného dokumentu, ktoré v konaní vydáva orgán verejnej moci, použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, ak tento zákon v ustanoveniach § 4 až 6, § 10, § 17 a 18 a v ustanoveniach o identifikácii (§ 19 a 20), autentifikácii (§ 19, 21 a 22), autorizácii (§ 23), elektronickom podaní (§ 24, 25 a 28), elektronickom úradnom dokumente (§ 26, 27 a 28), elektronickom doručovaní (§ 11 až 16 a § 29 až 34), zaručenej konverzii (§ 35 až 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až 55) neustanovuje inak.

14. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona o e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo dorúčením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8. Ak osobitný predpis ustanovuje pre návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument, ktoré sú urobené elektronickými prostriedkami, povinnosť doplniť ich písomne alebo ústne do zápisnice, táto povinnosť je riadne a včas splnená dorúčením elektronického podania.

15. Podľa § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente správcovia ústredného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta na účely elektronickej úradnej komunikácie zabezpečia vyhotovenie potvrdenia o odoslaní elektronického podania a rovnopisu odosielaného elektronického podania, a to automaticky alebo na požiadanie odosielateľa.

16. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre súdy je prevádzkovateľom portálu, ktorý umožňuje urobiť podanie priamo na konkrétny súd. Preto, ak strana sporu podá svoje odvolanie prostredníctvom tejto siete, podáva ho do elektronickej podateľne a teda do príslušnej elektronickej podateľne súdu, ktorému je podanie adresované.

17. Pokiaľ Civilný sporový poriadok pripúšťa možnosť podať odvolanie elektronickými prostriedkami (§ 125 ods. 1 CSP), teda do elektronickej podateľne, je nevyhnutné považovať aj takýto spôsob doručenia podania, t. j. prostredníctvom portálu ministerstva spravodlivosti uvedeného zhora, určeného pre podania na súdy, za doručenie „súdu“ elektronickými prostriedkami. K tomu, aby nastali účinky podaného odvolania zaslaného elektronickými prostriedkami, je nevyhnutné, aby strana sporu uviedla správny súd, ktorému má byť odvolanie adresované a pokiaľ podanie vo veci samej urobí bez zaručeného elektronického podpisu, musí ho doručiť súdu písomne v zmysle § 125 ods. 1 CSP do desiatich dní. Pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, bude v danom prípade rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. To plne korešponduje aj so znením § 121 ods. 5 CSP, pokiaľ ide o zachovanie procesnoprávných lehôt.

Z hľadiska posúdenia, či odvolanie urobené v elektronickej podobe bolo podané v odvolacej lehote, právne významný nie je okamih jeho faktického doručenia súdu, ale okamih odoslania odvolania v tejto podobe (Zo súdnej praxe 51/2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 12/2018). Strane sporu totiž nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, nakoľko nemá žiadnu možnosť ovplyvniť túto fázu doručovania.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa, resp. jej právny zástupca prevzal rozsudok súdu prvej inštancie 19. marca 2018 (viď doručienka pripojená na č. l. 248 súdneho spisu). Lehota na podanie odvolania proti takému rozhodnutiu začala žalobkyni plynúť 20. marca 2018. Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na utorok 3. apríla 2018 (ktorý bol pracovným dňom).

19. Z listinných dokladov priložených k dovolaniu (č. l. 290 a nasl. súdneho spisu) - najmä Stanoviska k technickým problémom Ústredného portálu verejnej správy vyplýva, že právny zástupca žalobkyne doručoval elektronicke správy obsahujúcu odvolanie Okresnému súdu Galanta ako príjemcovi, správa bola prijatá, spracovaná a doručená do schránky príjemcu 3. apríla 2018 o 18:34:35 hodine, t. j. posledný deň 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.

20. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že záver odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania žalobcu nebol správny. Pokiaľ odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané, svojím nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, ktorá zakladá porušenie práva na spravodlivý proces.

21. Rešpektujúc právne účinky podaného odvolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd preto zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

22. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

23. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.